

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 11 december 2018
Betreft 4e Voortgangsrapportage Natuur

Ons kenmerk

DGNVLG / 18309244

Bijlage(n)

1

Geachte Voorzitter,

Het is mij een genoegen u hierbij de Voortgangsrapportage Natuur over 2017 aan te bieden. De afgelopen drie jaar heb ik u jaarlijks de Voortgangsrapportage Natuur van de provincies gezonden over de voortgang van de uitvoering van het Natuurpact. Dit jaar is ervoor gekozen om voortaan een gezamenlijke rapportage van provincies en Rijk op te stellen over de uitvoering van het natuurbeleid voor heel Nederland waar provincies en Rijk gezamenlijk verantwoordelijk zijn. De Voortgangsrapportage Natuur over 2017 is ook te vinden via www.bij12.nl/vrn. De rapportage sluit aan op de eindrapportage Groot Project EHS, die ik recent naar uw Kamer heb gezonden (Kamerstuk 30 825, nr. 216), inclusief de daarop gevolgde beantwoording van Kamervragen (Kamerstuk 30 825, nr. 217). Deze brief heb ik in overeenstemming met de provincies opgesteld, en stuur ik mede namens de gezamenlijke provincies.

Een belangrijk resultaat in 2017 is dat de realisatie van de 80.000 ha extra natuur in 2027 nog steeds op koers ligt, hoewel het tempo van verwerving iets lijkt af te nemen. Inmiddels is bijna 36.000 ha hiervan gerealiseerd.

Na enkele decennia van achteruitgang in biodiversiteit, zien we de laatste jaren gemiddeld genomen een stabilisatie c.q. een licht herstel. Er zijn echter verschillen tussen ecosystemen en ook tussen de soorten. Voor de beschrijving van de kwaliteit van de natuur wordt voor het eerst gebruikgemaakt van een nieuwe systematiek van Beleidsrelevante Natuur Indicatoren, die in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en provincies door het Planbureau voor de Leefomgeving is ontwikkeld.

In deze rapportage staan we echter niet alleen stil bij dat wat is bereikt, maar ook bij komende uitdagingen. De natuuropgave kan namelijk niet los worden gezien van andere maatschappelijke opgaven zoals klimaatverandering. Het vraagt om een bredere blik en heeft daarom ook onze aandacht in deze en komende voortgangsrapportages.

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Met de uitvoering van het natuurbeleid liggen we op koers maar we zijn er nog niet. De komende jaren zal de uitvoering van het natuurbeleid daarom voortvarend worden voortgezet.

Ons kenmerk
DGNVLG / 18309244

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit